

ומהו כדון?

[כמו "מאי הוה עלה?" מהי המסקנה, עד כמה טיהרו דם הנבילה].

תנינא: העיד רבי יהושע בן פתורה על דם נבילה שהוא טהור! ומשמע שאפילו יותר מרביעית הוא טהור.

ודוחה הגמרא: יש לומר: מהו טהור דקאמר רבי יהושע בן פתורה — טהור מלהכשיר. שאין האוכלין מקבלין טומאה עד שיבוא עליהם משקה, ודם נבילה לא חשיב משקה, ואינו מכשיר האוכלין לקבל טומאה.

אבל לטמות טומאת נבילה יש לומר דמטמא.

ואמרינן: אי אפשר לומר כן שדם נבילה מטמא ואינו מכשיר.

דתמן תנינן: דם השרץ דינו כבשרו.

כמו שבשר שרץ מת מטמא טומאת שרץ, ואינו מכשיר את האוכלים לקבל טומאה, שהרי בשר אינו משקה — כמו כן דם השרץ מטמא טומאת שרץ, ואינו מכשיר את האוכלים לקבלת טומאה.

ומסיימת המשנה: **ואין לנו כיוצא בו.**

והבינה הגמרא שלא מצאנו עוד דבר שכזה, שאינו מכשיר אך הוא מטמא.

וכיון שלא נמצא דבר דומה, הרי בהכרח שדם נבילה אם אינו מכשיר הוא גם אינו מטמא, כי אם נאמר שהוא אינו מכשיר אך הוא מטמא, הרי מצינו דבר נוסף לבשר שרץ שמטמא ואינו מכשיר.

רב ביבי הוה יתיב והוה מתני הדין עובדא, היה יושב ושונה מעשה זה שטיהרו את דם הנבילה. ואמר ליה רבי יצחק בר כהנא, שאלו: האם רק עד רביעית דם טהור, ויותר מכאן טמא?

ובעט ביה רב ביבי [דחפו ברגלון], ולא ענה לו.

אמר ליה רבי זריקא לרב ביבי: וכי בגין דשאל לך, את בעט ביה? וכי משום ששאלך רבי יצחק שאלה זו דחית ודחפת אותו?!

אמר ליה: בגין היות דלא הוה דעתי מיושבת בי בעיטנא ביה, ודחיתיו ולא עניתיו לו תשובה.

דאמר רבי חנן: במי הכתוב מדבר הכתוב בקללות בפרשת כי תבוא: "והיו חייך תלואים לך מנגד"?

זה שהוא לוקח [קונה] חטים לשנה, ומהם אוכל, ואין לו שדה משלו, וכל שנה צריך לקנות חטים, וחיייו תלואים לו, שאינו יודע אם יהיה לו לקנות בשנה הבאה.

ומה שנאמר [שם] "ופחדת לילה ויומם" — זה הלוקח חטים מן הפדקי, שמוכר תבואה מעט מעט, ובכל יום חושש שמא למחר לא יהיה לו.

ומה שכתוב "ולא תאמין בחיידך" — זה הלוקח פת אפויה מן הפלטור [הנחתום], שקונה לחם לכל פעם שאוכל, ועומד תמיד בחשש שמא לא יהא לו פת לסעודה הבאה.

והמשיך רב ביבי ואמר: **ואנא — סמיכנא אפלטור!** [ואני לוקח פת מן הנחתום]. ולכן, משום טרדת הפרנסה אין דעתי מיושבת עלי, ומשום כן דחיתיו ולא עניתיו לו.